

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

● Egyes lappéldányok kizárólag Schönfeld A. könyv- és papirkereskedésében kaphatók. ●

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérsékelt árjegyzék szerint számít fel.

Útra kelt hazugság.

Termi vármegyénk jó zsiros talaja a hazug apostolokat, akár titokzatos erdők mélye a vadgombát.

Nincs egy községe a megyének, melyben hol egy, hol más köntösben fel ne burjánozna egy-egy ilyen népbolondító és az ilyen rokonlelkek hamarosan találkoznán, egymásra ismernek, szoros szövetséget kötnek, amelyet a legerősebb kapocs: a népmítás közös bűntudata tart össze.

Es sajtáságos! E hazug apostolok mindenike, a legkevesebb: országgyűlési képviselőségről álmodozik.

Csongrádvármegye ez esz kimói, akár az ország vén sünje, nyomban vándorútra kelnek, ahogy az országban egy-egy mandátum-fóka lelévésre kínálkozik. Nagyon éheznek az esz kimók ezt a főnem csemegét, azért sietnek megszállani minden üres vadászterületet.

Ime most is, alighogy lehuntya a szemét az országos függetlenségi párt egyik legigazabb híve, jó Csanády Sándor; alig hogy ezzel üresedésbe jött a berettyó-ujfalui mandátum: már útra kelt a hazugság: — Sima

Ferenc tápéi fókavadász esz kimó oda vitte magával a legujabb esz kimó-jelöltet, Hegyi Antalt, hogy megszállja vele az üres vadászterületet.

Ahogy a tenger ragadozója, a polip terjeszti ki csápjait, hogy telhetetlenségében mindent magába szívjon fel, amit elérhet: úgy terjeszkednek a hazugságok apostolai is mindenfelé, hol alkalmasnak hiszik a talajt a politikai erkölcsök megmetyelezésére, népmításra, fókavadászatra.

Veszedelmes esz kimófaj ez, amely ideszakadva e vármegyébe, a helyett, hogy jóval hálálna meg az itt élvezett jókat: hazug apostolkodásával, népbolondításával hirhedetté teszi vármegyénket országszerte, hogy maholnap a csongrádmegeyi tisztességes becsülött szegénykezve meri bevallani ide tartozását.

Nincsen fegyver — még olyan erkölcstelen, melyet ezek a veszedelmes esz kimók fel ne használjanak, ha céljaiknak szolgálnak.

Politikai hite hagyás: erkölcs-számba megy náluk.

Ma ehez, holnap amához az országos politikai párthoz tartozóknak hazudni magukat: ez szinte mindennapi kenyerük már.

Igy változott át Balogh János

ósmamelukból függetlenségi 48-assá, hogy a szentesi függetlenségi pártot törbe ejtse. Mert hiszen megválasztása után nyomban meg sem kísérlette: belépni az országos függetlenségi pártkörbe, hanem nyomban és nyíltan Ugronista lett.

Igy árulta el Sima Ferenc a tápéi kerületi függetlenségi választópolgárait, hogy politikai cédasága révén, tisztességtelen eszközökkel mandátumhoz jusson.

Igy vedlett át a kormányparti Hegyi Antal egy szép napon Apponyi hívére, Hock János főkortésére, hogy habarékos mivoltában egyidejűleg választmányi tagja legyen a csongrádi függetlenségi pártkörnek is.

Es így indult most útnak Sima és Hegyi személyében a hazugság, a politikai hite hagyás, a népmítás, hogy folytassa erkölcsmetyelőző munkáját Berettyó-Ujfaluban, ha lehet meglőjje Hegyi páter részére az ottani orsz. képviselőség fókáját.

Aki annyiszor vedlette le politikai hitvallását, mint e hazug vándorapostolok: nem is csodáljuk már tőlük, ha értesülünk, hogy Csongrád nagyvérű papja, Hegyi Antal már

TÁRCA.

ÖSSZE.

Oh zúg, zokogva, őszi szél,
Oh hulljatok le, levelek —
Fodjétek el a tiszta mennyi:
Ti sötét szárnyú fellegek . . .
Borítsd el, lomha, surú kod
A hervadó, bus őszi tájt —
Jobb látom: hogy minden kihál,
Mint új tavaszt, feltámadást.

Vidit, igaz, a szép tavasz,
Gyönyörrel nezzük a napot:
Az éjt, amelyre pisla fényt:
Arasztanak a csillagok . . .
Virágok színe, illata
Mámorba ringat, megvakít —
Szeliden bűgö gerlepar
Szeretni, bizni megtanít . . .

Nem oly rég én is szeretek —
Lelkem csak udvról álmoda . . .
De hűtlenül hogy elhagyál:
Hitem, reményem mind oda!
Oh zúg, zokogva, őszi szél,
Oh hulljatok le, levelek:
— Úgy sem nyíl nekem több tavasz —
Temessetek el engemet!

Harkai Zoltán.

Furcsa öreg.

Irta: Bogáthy Medárd.

De nyomban rá, mintha megbánta volna heves kifakadását, szelid hangon hozzátette:

— Menjen haza, öreg, majd holnap bizonyosan megjön a várva-várt level.

Azt hittem, hogy a postatiszt kiméletlensége leverő hatást gyakorolt reá. Magsajnáltam s távozása közben utána rohantam, hogy keserűségét a vigasz balzsamával enyhítem.

Nagy csodálatomra arckifejezése mitsem változott. Ugyanaz a fénytelen tekintet, ugyanaz a sapadt arc. Hanem valamit morgott maga elé, amit nem bírtam megérteni. Az ajtónál csiptem el. Agg kora dacára elég ruganyosan lépkedett. Megszóltottam:

— Bátyám-uram!

Megfordult s mereven rám nézett. Majd, mintha nem hinne szemeinek, barázdas kezzeivel vagy kétszer meg-megtörülgette azokat.

— Mintha ismerném öcsém-uramat, — szólalt meg végre tompa siri hangon, melynek hallatára hideg borzongás futott végig hátamon.

— Meghíszem azt! — válaszoltam én majdnem fogvacogtatva. — Hiszen minden nap van szerencsém találkozni bátyám-urammal.

— Igaz biz a! Most ismerek rá mélabús kék szemeiről, melyekkel olyan rokon-szenvesen tud felém tekinteni; nem úgy, mint a többi, kiknek nézése a lelkeembe hatolni látszik. Pedig nem lehet . . . Titkomat nem fogják megtudni.

Meglepetve néztem rá. Mi lehet az a titok, melyet oly gondosan őriz?

A kapu elé értünk. Az öreg karjaimba kapaszkodott s úgy indultunk a fő-útca felé.

— Kedves öcsém uramnak megmondom, — de neho gy tovább adja! . . .

Megrzattam a fejemet annak megerősítéseül, hogy a világrt sem fog eljárni a szám.

Erősen a szemeim közé nézett s látszólag megnyugodva, bizalmas suttogással tovább folytatta:

— Mert nagy titok ez . . . Ha megtudnák, valamennyi hivatalkereső ember van a vármegyében, mind nekem esnék és az én protekciómat könyörögné, ami nekem kellemtelenségeket okozna; mert a sok nem arra való egyéniséget csak nem ajánlhatom a barátomnak, aki értem verét aldozni is kész. Bizalmával ennyire csak nem élhetek vissza. Lelkiismeretes ember vagyok s meggyőződésemem nem rendelem alá holmi sógorsághozkomság-féle érdekeknek. Itt az idő, hogy a

meg 48-as Ugronistá vá-
bózott át és ilyen politikai program-
mal akarja boldogítani néhai való jó
Csánády Sándor bá' volt füg-
getlenség 48-as kerületét.

Egyel több-kevesebb ilyen hite-
hagyás mit számol azoknál, akik a
politikai és közéleti tisztességet, mor-
tál lábbal tiporják, megméltelyezve a
közérkölcst mindenütt, ahová lábukat
beteszik.

Hegyi Antal megragadta a
nagyraagyás ördöge. Ha minden
cimborája országos képviselő már: mi-
ért ne legyen ő is az? Az ár, ame-
lyet ezért fizetne, egy újabb köpö-
nyeforgatás, nála már nem jöhet te-
kintetbe, mert hiszen az a köpönyeg
elég vedlett így is úgy is; — hadd
kerüljön rá egy Ugronista folt is, tar-
kázni a többi rajt' levőt.

És Sima Ferencz, akinek né-
boldogító (?) tervei kivételénél sok
elefánta van szűksége, meg
több olyan erőre, aki — vizontszol-
gálat fejében — az ő szerkerét tolja
ha kell anyagi eszközökkel is — ügye-
sen használja ki a Hegyi-féle ele-
fántok gyengéit, megragadja őket
üstökük ama bizonyos tarka hajszál-
nál, amellyel különösen hiú, nagyra-
vagyó embereket lehet a falnak vinni
és viszi őket fókát vadászni. Hátha
sikerül.

A hazugság hát úton van.

A berettyó-ujfalu-iak meg se ál-
modják: im a nyakukba szakad az
áldás.

Két idegen eskimó topan
be hozzájuk, akár az ország vén sünje
ahol üresdedben levő mandátumot
szagol. Elmennek, rekognoszcirozni
a vadászterületet. Rálesnek a fóká-
ra: vajjon meg lehetne-e ejteni?

Csak hogy — úgy hisszük — ez
egyszer csúfos kudarcot váll a ha-
zugság vándorapostolkodása.

Berettyó-Ujfalu független-
ség-i választó polgárai, akiknek meg-

méltelyezésére a két népboldogító spe-
kulál, a szó igaz értelmében elvűhük.
A kerület szabadelvű-párti választói
nem kevésbé rendületlenek politikai
hitvallásukban. Ezek közt nem lehet
helye a politikai hitehagyásnak, céda-
ságnak.

Ahogy értesülünk, az országos füg-
getlenségi párt ott Hermann Ottó
vagy Törs Kálmánt akarja felléptetni.
A párt legkitünőbbjei: Polónyi Géza
és Papp Elek állanak a mozgalom
élén, akiket a berettyó-ujfalu-i függet-
lenségi rajongásig szeretnek. Ez a két
képviselő pedig nagyon jól ismeri és
értékeltensége szerint mérlegeli
is Sma Ferencet.

Bizonyára nem fognak késni: le-
rántani a leplet a hazug apostolról,
bemutatván őt a népek olyanul, am-
ilyen valóban: a politikai svindléria és
cédaság gyászvitézéként, aki ahol meg-
jelen, hazugságban utazik.

Hogy ezek után milyen fogadta-
tás vár a vadászterületen Hegyi An-
tal eskimóra: könnyű elképzelni.

Szarvason, mikor ott járt e poli-
tikai hitehagyott, a nép csak rögök-
kel hajigálta meg és — ha hitelt ad-
hatunk a soha meg nem cáfolt azon-
kori híreknek — leköpdöste az álpró-
fétát.

Berettyó-Ujfaluban külön dolog
is megeshet vele és impresszáriójával.

Es bizony nem csudálnánk, ha
egyszer csak hírét vennők, hogy Be-
rettyó-Ujfalu tiszta erkölcsű népe csú-
fosan kiverte a határából a két apos-
tol, kik politikai hazugságban utaznak.

Városi közgyűlés. Egy nyulfarknyi
rövidségű közgyűlést tartott a f. hó 21-én
Szentés város képviselote; csak éppen ak-
korkát, hogy a t. városatyák beleköstöljanak
a legkedvesebb alkotmányos jogok: a sza-
bad választási jog gyakorlásába.

A felfüggesztett polgármester helyére
kellett helyettest választani és a közgyűlés
bölcseége úgy találta, hogy: miután nehéz

Nem lesz többé árverések elszakítása...
törvénytelen restancia... szolgabírói basá-
kodás s jegyzői gorombaság... Kurtára fo-
gom én a kantárszarat... Nem pófékelnek
többé öblös pipákból mikéi szüzdohányt a
kancellista urak, hanem dolgozni fognak, mint
a hajótvontató lovak. Nem fecsérlik el többé
csak úgy könnyedén az adózó árva nép vé-
res verejtékét... Meghúzóam a zablát...
Erre születtem én!... Barátom nagy öröm-
mel ígerte meg kérésem teljesítését. Ilyen
ember kell nekik, mint én: azt mondta. Ugy
ám! Várom a kinevezésem minden nap.
Holnap bizonyosan itt lesz. Ha beülök a fő-
ispáni székbe, öcsém-uramat alispánnak te-
szem meg. Ilyen ember kell nekem.

E pillanatban egy gyönyörű 16 éves
barna kislány toppant elénk...

— Nagyatyus, már megint a postán
volt? Hiszen a levélhordó haza szokta hozni
a leveleket.

S átvette tőlem az öreg, egy min-
dent megmagyarázó tekintetet vetve rám,
melyből egyszerre megvilágosodott előttem,
hogy a szegény öreg csöndes örültségben
szenved és az a rögeszméje, hogy Deák Fe-
rencztől várja kinevezését.

Eltávoztak... hanem az öreg másnap

időket élünk és így Sima Ferencz által
kipróbált, az ő szolgálatában
erős kezekre szabad csupán
erre az 1—2 hónapra bizni a
város sorsát: tehát legyen helyettes
polgármester — a város ügyésze.
Diktum-faktum!

Megeselekédtek bölcsen. Öt perce se
telt, kész volt a határozat és Csató Zsig-
mond dr. alispán alighogy megnyitotta, már
be is zárhatta a gyűlést.

Nos, nekünk a megválasztott helyettes
polgármester személye ellen nincs
és nem is lehet semmi kifogásunk.

Általában lényegtelen kérdésnek tekint-
jük: ki legyen arra az 1—2 hónapra, amíg
a f. hó 12-iki közgyűlés 120 számú fegyelmi
határozatának a sorsa a legfelsőbb fórumon
is eldől, a város helyettes polgármestere.
Lényegtelennek pedig azért, mert meggyő-
ződésünk, hogy e hecc után ismét Tas-
nády Antal dr. következnek a polgármesteri
székbe, aki bizonyoson sokat tanult és okult
az esetéből és amibe beleokult, azt, vissza-
térve, a közjavára is fogja értékesíteni.

Azonban a józan ész szempontjából, de
a közérdeket és a kifogástalan adminis-
trációt is tekintve, igenis van szavunk ehhez
abszurd választáshoz és — amennyiben Bu-
rián Lajos ügyésze a városnak, cso-
dáljuk is, hogy ő a megválasztá-
tását elfogadta és a hivatalos esküt mint helyettes pol-
gármester letette.

Mert talán megengedi, hogy kétségbe-
vonhatlan tényként állítsuk ide, miszerint
helyettes polgármestersége
nem lesz öröklött.

Sok, ha három hónapot adunk a pün-
kösi királyiságnak, amely után Burián
Lajos újból lesz, ami volt: Szentés város
ügyésze.

Ugyde — bármilyen rövid határidőt
tűzünk is helyettes polgármesterségének,
kétségtelen az is, hogy ezen rövid idő alatt
— mint polgármesternek — kerülhetnek
olyan hivatalos ténykedései,
amelyek Burián Lajos volt he-
lyettes polgármestert okvet-

ismét tudakozódott levele után a postán. S
ott található minden nap, addig, a míg a jó
Isten meg nem szánja s megszabadítja por-
hüvelyét elborult lelkétől.

(vége.)

A csontváz.

Hires orvos volt Skott Adorján; az
egész város közönsége ismerte s bámulta
orvosi tudományát, melylyel nem ritkán oly
csodás dolgokat művelt, hogy méltán megállt
az ember esze természetfölötti erején, hal-
talmán.

A vakoknak visszaadta szemük világát,
a balgákat megtanította beszélni s a félhol-
takat új életre varázsolta.

A nép csak »csuda-doktor« néven is-
merte.

S nem csupán orvosi működése által
vált különlegessé, közfeltűnés tárgyává, hanem
személye, alakja, modora s szokása, mind
oly figyelmet, érdeklődést keltő volt, hogy
nagyon, de nagyon kivált a hétköznapi ala-
kok közül; egy szó mint száz: nagyon kü-
lönös ember volt.

Növésre nézve inkább a középtermetűek-
hez tartozott, mint a nagyokhoz. Fejét éjféli

hivatalnokai kar purifikáltassék a mindenféle
kétes existenciájúak, a szellemi proletáriz-
mustól.

Kérdőleg néztem az öregre.

Megértett s szorosan hozzám simult,
hogy még az a kőbor szellő se hallja meg
a beszédét, mely a forró hőségben nyakun-
kat csókolgatta.

— Tudja meg, kedves öcsém-uram, hogy
én testi-lelki barátja vagyok Deák Ferencnek.
Együtt jártunk iskolába, együtt ifjonkodtunk,
egymás oldalán küzdöttünk a haza szent jogai-
ért. Barátságunk szent és örök. Sohasem feledjük
egymást. Egy lapra vagyunk beírva a csil-
lagok nagy könyvében. Ő most Magyaror-
szág miniszterelnöke, a legnagyobb úr az
országban a király után. A múlt napokban
nála voltam, nyakamba borult, megölelt, meg-
csókolt kétszer is s kegyesen megígérte, hogy
minden kívánságomat teljesíteni fogja. Hej!
ha ezt tudná a vármegyében! De nem mon-
dom meg nekik!... Öcsém uramban bizom,
mert mélabús kék szemei titoktartásról tesz-
nek tanúbizonyoságot. Meg is fogom érte ju-
talmazni. Hát én bizony arra kértem az én
kedves egyetlen barátomat, hogy nevezzen
ki főispánnak. Ez való nekem. Milyen rendet
csinálék én a vármegyében! Majd meglátja!

lenül szembe állítják Burián Lajos tényleges ügyészszel.

Minthogy pedig a városnak állandó helyettes tiszti ügyésze nincsen, a fent vázolt körülményből mindenestre erős dilemma következik be, amelyből — szigorú logikával — alig találunk ki-utat.

Ezért tartjuk a legnagyobb képtelenségnek a választást és még ennél is nagyobbak, hogy Burián Lajos ilyen megválasztatást elfogadott, arra hivatalos esküt tett.

Egyébként — mint már fent említettük — semmi szavunk sem volna hozzá.

Van azonban szavunk a kommentárhoz, amellyel a »Szentesi Lap« f. évi 85-ik számának vezércikke a választást kíséri és amelynek írója azonságosképen cselekszik, mint bibliai emlékeztető Jozsua, aki 3 napra megállítván a mennybolton a napot, azután mondta neki: »most már haladhat sz te tovább!« És a nap a próféta kegyes engedelmeivel tovább haladott égi útján.

Könnyű volt Jozsúának. Mert 1-ször is igaz próféta vala ő kegyelme; 2-szor meg könnyenhívők és korlátolt felfogásúak valának az ő hívői — az azonkori zsidók.

Mi azonban nem akceptáljuk sem azt, hogy a »Szentesi Lap« @-ja, aki kegyesen megengedni méltóztat, hogy: »haladjunk tovább,« igaz próféta volna; sem pedig azt, hogy a város képviselőtestülete a maga egészében könnyenhívő és korlátolt felfogású legyen.

Mert például — nem képzelünk olyant, hogy pusztán a »Szentesi Lap« kegyes engedelme volna szükséges a költségvetés letárgyalásához, vagy, hogy helyesebben fejezzük ki magunkat: ez a főlebbezés alatt álló költségvetés jog és törvény szerint ma letárgyalható volna, csupán azért, mert hogy ezt a nevezett újság @-ja kegyesen megengedni méltóztatott.

Majd ha a főlebbezés sorsa eldől: akkor lehet tárgyalni azt a költségvetés. Addig azonban a világ semmiféle teremtett polgármesterének sem áll jogában — pusztán mert

sötét, gondör hajzat takarta, melynek egyes firtéi oly ziláltan csüngtek le halvány, redőzött homlokára, mintha dulakodás közben kuszálódta volna össze. Tekintete oly bágyadt, megtört volt, mintha lelkében valami súlyos bán, örök rejtély lappangott volna. Ajkai zárva voltak. Ritkán szólt s ha szólt, szaván a fájdalom titokzatos hangja rezgett át.

Rendesen korán kelt, későn feküdt. Az egész napot, nem ritkán az éjet is beteginél töltötte.

Lakása két utcái és egy udvari szobából állott. Az első szobában beteget fogadta, a másodikban orvosi műtéteit szokta végezni. A harmadik szoba berendezése teljesen elűtött az előbbi két szobától. Falai fekete posztóval voltak bevonva. Ablakai sohasem nyílottak meg. A szoba közepén leterített kerek asztal állott, rajta éjjel — nappal szakadatlanul lámpa égett, mely kísérteties fényt árasztott szét a szoba sötét tárgyaira. A háttérben úgy foglalt helyet, az agy fejénél éjjeli szekrény. Az ajtóval szemben, a fal mellett fekete bőrpamlag pihent, mely fölött nehéz fekete függöny vakablak-szerű falmedyédest takart el. E rejtélyes helyen üvegszekrényben egy praeparált csontváz állott.

Sima Ferenc vakulj magyart akar játszani — azt a közgyűlés tárgysorozatára kitűzni.

Mert vakulj magyarnak kellene most ez a tárgyalás, egyébként semminek.

Sima Ferenc csak nem árulhatja el a táborának, hogy fél: miszerint a belügy-miniszter — a főlebbezés folytán — felosztatással fenyegeti meg a városi képviselőtestületet, ha költségvetését rendes formában le nem tárgyalja.

Ezért volna szabad most — az ő kegyes engedelmeivel — tovább haladni. Most meg volna mentve a látszat, hogy nem Tasnádynak, hanem Buriánnak szavaztak meg azt a költségvetést.

A látszatot mondjuk, mert hiszen tulajdonképen még is csak Tasnádynak szavazták meg.

Mert azt még Sima Ferencről sem hisszük, hogy feltételezze, miszerint a fölöttes hatóságok nem fognának elégtételt adni Tasnádynak, visszahelyezvén őt mielőbb a hivatalába.

Kossuth Lajos.

Most ősszel lesz kilencven esztendő Kossuth Lajos. Az életalkony ezüstje már rég lepermetezett hajára, s egykor daliás termetének, mely hatalom előtt soha sem hajlongott, meg kellett hajolnia a fölötte elszálló évek érintésétől. Ma már megtört aggyastyan, ott áll sirja előtt idegen országban és könnyező tekintettel néz a taj felé, amerre valahol messze létezik egy ország, hívják Magyarországnak, s ezt az országot, édes hazáját, nem fogja látni élve soha többé. Majd csak akkor, ha nemes lelke elhagyja porhüvelyét, látja Kossuth viszont szép Magyarországot, idetér a lelke, hogy lássa a hazát, melyet oly hűen szeretett, lássa a magyarokat közvetlen közelben s meggyőződjék arról: érdemes volt-e ezt a nemzetet annyira szeretni, érte tenni, amennyi nagyot, aldósat ő cselekedett, s látva a viszonyok atalkulását, önkényesen is számkivetni magát földjéről?!

Kilencven év. Egy évtized híjjan egy egész század. S még hozzá egy olyan század, mely Magyarországot régi dicsősége nagyságához közelíti, a forrongás százada, melyben nagy idők nagy emberei szabadsághoz juttatták a magyart. Egy század, melyben az egyik oroszlánrészt maga Kossuth Lajosé, s született elején s végével közeledik sirjához.

A köznép körében rémes mesék jártak szájról-szájra a csuda-doktorról s a csontvázról. Sokan azt beszéltek, hogy e csontváz, mely ártatlanul kivégzett ember maradványa, a doktor bűveréjű talizánja, melytől ember-föltői hatalmát, bámulatos orvosi tudományát nyeri.

A babonás félelem a felsőbb körökbe is eljutott.

Báró Kurd Dénes palotájában éppen nagy lakoma volt, midőn, hogy s hogy nem, elég az ahoz, szoba került a csuda-doktor, a csontváz s a közszájon forgó mende-monda. Több doktor is volt jelen e díszes társaságban, ezek kuruzslónak, népámitónak neveztek a csuda-doktor s a csontvázról oly hitvány eszköznek tartották, mely a doktor széhhámszkodásának, a könnyen hívő, babonás nép előtt varázs-erőt, szemképrázató hatást kölcsönöz.

— Istenemre! — mond a báró, — én hiszek a nép szavának.

— Nevetség!

— Bármily nagy összegben mernék fogadni, hogy a csontváz bűverővel bir.

— Lehetetlen!

(Folyt. köv.)

A politikai viszonyok átalakulhatnak, változás alá eshetik sok minden, de egynek megváltozhatatlannak kell lennie: a hazaszeretnek. Elnic kell a lángoló hazaszeretnek örökké, a minthogy örökké élni fog neve Kossuthnak, mert kívül jobban senki, s úgy miként ő is csak kevesen szereték a hazát.

Kilencven éves.

Mozgalom indult mely ezt a születésnapot országos ünneppé akarja avatni, elhatározta, hogy rendkívül díszes Kossuth-albumot nyujt át tömeges részvét mellett személyesen a nagy hazafinak, s egyes kerületekből már jelentkeznek küldöttsége, hogy ők is fölkeresik Kossuthot.

És jól van ez így. Mert ne feledjük a multat, bűn volna ezt tennünk éppen akkor, mikor ez a kedvező jelen éppen annak a dicső multnak a gyümölcse. Le a fátvált a multról, nincs mit takargatnunk.

A kölcsönös kibékülés rég megtörtént, soha alkalmasabb fejedelmé nem volt a magyarnak, mint a milyen Első Ferenc József; a mult gyausa után szép jelenre virradtunk, halatlanság, rút halatlanság lenne megfedelkezünk most azokról, kik abban a multban valtak halhatatlanokká.

Ha az agg Kossuthról megemlékezünk majd igaz hazafias örömmel születésének kilencvenedik évfordulóján: ugyan ki ütközhetnék meg ezen? Nincs ember, nem szabad egyetlen egy embernek se lennie Magyarországon, aki ne viselgetné kegyelettel szabadság-harcunk hősei iránt, csak a pulya szolgálélek hiheti butaságában, hogy a magyar királynak, aki első a hazaszeretben, törvényiszteletben tetszhetik az, ha a magyar róstellí multját, nem meri unnepelni e multnak hőseit.

Borsodmege közgyűlésén több bizottsági tag azt tervezte, hogy Kossuthnak kilencvenedik születésnapján nemzeti ajándék adassék, mely egy Kossuth nevére írandó földbirtokból állana.

Ezt a tervet azonban szerencsére már elrejtették. Mert bizonyos, hogy Kossuth ezt az ajándékot nem fogadta volna el. Minek neki a földbirtok? A sirt emlegetné, melyhez már oly közel áll. Fiainak adja a birtokot? Ok épp úgy, mint Kossuth Lajos tisztesség munkával keresik kenyérüket, megélhetnek jól, s ajándékra nem szorulnak.

Kossuth még most is egyre dolgozik. Irja Iratait, melyeknek kinyomatására az Athenaeum-társulat kötött vele szerződést. S minél nagyobb a kelendőségük Iratainak, annál többet szerzethet. — S kérdem: veszik-e eléggé Kossuth műveit? Kik oly nagy elszorítással dikcióznak róla, mindazok megszerették-e a nagy hazafi kiváló munkáit?

Kossuth műveit megvenni bizony nem ajándék. S ha Kossuth Lajosnak valami anyagi hasznót akar élvélhetlen tisztelete jeléül adni a magyar: csak egy úton teheti, úgy, hogy megveszi műveit.

Hány vagyonos magyar ház könyvtárából hiányoznak Kossuth Iratai! Közel kilencven évvel dolgozik napestig önkényes számkivetésében a halhatatlan szabadsághős, hogy kenyérét megkeresse, s a magyarok közül sokan könnyen fogadják munkáit, s megelégednek azzal, hogy poharzás közben az ő nevét éltetik. Mert mi tudunk lelkesedni, kivált bor mellett szörnyen erősen, szavakkal képesek vagyunk egekig is emelni egy-egy nagyunkat, de azért úgy hiszem, én magyaron, hogy a valódi kegyelet, mely nem szavakban, de halas cselekedetekben nyilvánul, nem éppen legerősebb oldalunk.

Vasútügy.

Rövid idő választhat el bennünket csupán attól, hogy a szentes-vasárhelyi, immár törvényhozásilag engedélyezett vasútvonal kiépítésébe fogjunk.

A végleges engedélyokmány összes mellékleteivel leérkezett már a vármezőre; az aratás, csekély kivétellel — befejezve, javában folyik a cséplés és nyomatás, ami szintén pár hetet vehet még igénybe, hogy befejezessék és az építés lehető legelőbb

keresztülvittele sürgösen követeli, hogy mielőbb a kivitelhez fogjunk, kihasználva mindama körülményeket és viszonyokat, amelyek az építésnél megtakarítást tesznek lehetővé.

A végleges engedélyokmány szerint ugyanis, az összes költségek kormányilag 792 ezer forinttal vannak előirányozva, mely összegben bennfoglaltatik 13 ezer frt tartaléktőke és 90 ezer frt forgalmi eszközökre. Holott a kereskedelmiügyi minisztérium által is fölülvizsgált eredeti költségelőirányzat a fent felsorolt 103 ezer frt kizárásával is 790 ezer frtot tett ki.

A végleges engedélyokmány költségvetésében ugyanis a kereskedelmi minisztérium, meglehetősen önkényűen, a tényleges építési költségek egyes cimeinek előirányzatából törölt és így 2000 frttal főlebb emelte ugyan az előirányzatot, de viszont 103 ezer frt erejéig két olyan címet sorozott bele, amely korábban nem foglaltatott e költségvetésben és ami által az igazi építési költség a valószínűleg 689 ezer frtra, tehát olyan minimumra redukálódik, hogy szinte lehetetlennek látszik az így tetemesen lezártított építési költségelőirányzattal az építést az igényeknek és törvényes követelményeknek megfelelően keresztülvinni.

A költségvetésnek így történt módosulása, illetve alábbszállítása teszi sürgösen szükségessé, hogy az építésnek bármilyen módon való keresztülvitelére minden intézkedés mielőbb megtörténjen.

A beszerzendő építési tőkéből első sorban leütendő lesz a fentiek szerint: forgalmi eszközökre 90 ezer, tartaléktőkére pedig 13 ezer, tehát összesen 103 ezer frt. És az ekkor fennmaradó 689 ezer frt tényleges építési tőkét véve a számítás alapjául, kell tisztába jönnie a vasútiügyi bizottságnak: vajon ennek keretében lehetséges-e egyáltalán és ha igen, milyen megtakarítást elérni?

Mert az kétségtelen, hogy az építés keresztülvitelénél — a vasút forgalmi és üzemi képességének megsértése nélkül — arra kell a bizottságnak törekednie, hogy megtakarítsa ami a költségekből megtakarítható már azért is, mert ezzel a függő adósság felvevésének szüksége redukálódik, ami most körül-belül 65 ezer frttal szerepel az előirányzatban.

Az elérhető megtakarításnak tehát reális alapon számítva, pozitívnek és nem vagylagosnak kell, véleményünk szerint — lennie és épp ezért adunk, az építés keresztülvitelénél, a magunk részéről a házilagos kezelés mellett elérhető vagy a vállalkozás útján elérhető megtakarítások közül föltétlenül annak előnyt, amely ezt a megtakarítást fiksiz összegben biztosítani fogja.

De épp ezért szükséges sürgösen intézni az építés ügyét.

Az elérhető megtakarítások tekintetében, akármelyik építési módszer fogadtatnék el, sok függ most már attól, hogy az építés mielőbb megkezdhető legyen.

Mert először is ki kell használni a földmunkára a lehető legelőször munkaidőt, amikor a napszám vidékünkön a minimumra redukálódik; másodsor pedig lehetőleg keresztülvitendőnek tartjuk a kisajátítást még az őszi földmívelési munkálatok megkezdése előtt, mert kétségtelen, hogy a föld értékét lényegesen befolyásolja: vajon miveletlen, vetetlen állapotban történik-e a kisajátítás vagy pedig akkor, amikor az őszi szántás-vetés már befejeztetett.

Ugy a vasúti földmunkánál, mint a kisajátításnál lényeges megtakarítás volna hát

elérhető, ha erre az idő és körülmények kellően kihasználtnak. Ily módon, azt hisszük, az ajánlattételre felhívott építési vállalkozók is nagyobb fiksiz megtakarítást fognának biztosítani.

Ezért ajánljuk a vasútiügyi végrehajtó bizottság szíves figyelmébe, az itt elmondottak alapján, hogy a munkálat lehető gyors megkezdését tekintse főfeladatának.

Ujdon sá g o k.

Szentes, 1892. július 24.

— **Személyi hir.** Zsilinszky Mihály főispán a f. hó 22-én hazaérkezett, hogy résztvegyen és elnököljön a f. hó 23-iki fegyelmi választm. gyűlésén. A főispán már ma reggel ismét elútatik Szentesről horgosi birtokára.

— **Választási előkészületek.** A vármegye központi választmánya a f. hó 29-én gyűlést tart, hogy a tápéi mandátum megsemmisítése folytán e kerületben szükségessé vált új képviselő választás előkészítését és határnapja kitűzését eszközölje. E gyűlésen választja meg a központi választmánya a választási elnököt és jegyzőt valamint ezek helyetteseit is. Ami a tápéi választást illeti, az valószínűleg augusztus hó 5—12-ike közt lesz megtartva és a megindult választási mozgalmakkal szemben, a rend és személybátorság érdekében Csató Zsigmond alispán már is megette a szükséges övönintézkedéseket. Falragaszok figyelmztetik a közönséget a kerület minden községében, mely esetek azok, amelyek így képviselőválasztáskor a büntető törvénykönyv rendelkezéséhez képest büntetendő cselekményt képeznek. Ezenkívül a községi előjárások figyelmé külön fel van hiva a gyűlekezési jog feltételeire, mely szerint az illetékes közigazgatási hatóságok engedélye nélkül senki népgyűlést vagy választói gyűlekezetet nem tarthat. Hiszük is, hogy a tett övönintézkedések folytán a kerületben, az oly nagyon kívánatos rendet és békét nem fogják megzavarni a felzaklatott szenvedélyek.

— **A korela ellen.** Ellenálthatlan erővel húzódik Oroszország felől a halál legfélelmetesebb gyászlovagja: a korela határaink felé. A fővárosi sajtó nap-napra rémhírekkel van teli, melyek mind a gyilkos kór előhaladásáról számolnak be. Már a lengyel-galiciai határon az ellenség és a kormányok, valamint a hatóságok lázas sietséggel tesznek meg minden övönintézkedést, hogy lehetőleg elhárítsák vagy legalább mérsékeljék a halálos veszedelmet. Európa összes államai, mint legveszedelmesebb ellenfél ellen, teszik meg a rettenetes emberölő kórság ellen övönintézkedéseiket. Vesztegarak fogják körül az országok határait. Emberek, állatok, élelmiszerek megfigyelésen, szigorú vizsgálaton, fertőtlenítésen csnek át, ha e zarakon át akarnak hatolni és a veszedelem csak terjed, egyre terjed, a kérlelhetetlen ellenség már a kapukat döngözt aszú csontkezelével. Ki tudja, hol mikor toppan be, gyászt és pusztulást terjesztve maga körül mindenütt, ahová örül betört? Ily kétségbeejtő helyzetben intézett az ország miniszterelnöke, mint belügyminiszter körrendeletet az összes törvényhatóságokhoz, hogy legszigorúbb övönintézkedések megtételét sürgösen elrendelje. A f. hó 23-án, tegnap érkezett a belügyminiszteri körrendelet vármegyénkhez és Csató Zsigmond dr. alispán ehhez képest nyomban megteszi a szükséges intézkedéseket, hogy a belügyminiszteri rendeletben foglalt övönintézkedések a vármegye összes községeiben azonnal a legszigorúbban foganatosíttassanak.

— **Egyetemi ifjak víga ma.** Számra nem éppen nagy, de választékos közönséget gyűj-

tött tegnap este a túl a kurcai nagyterembe az egyetemi ifjak nyári tánevigalma. Nem a rendező ifjúság iránt való közönyösség az oka, hogy így történt, hanem inkább az, hogy sok bálbájos leányos család nyaranta furdóben időz és zárt falak közt nyári hőségben különben sem akarózik mindenki vigadni. Akik azonban e vigalomban résztvettek, annál fesztelenebbül és kedélyesebben vigadtak és bizonyára mind egy kellemesen eltöltött vigalmas nyári éjszaka emlékével távoztak, mikor hajnalhasadáskor vége szakadt az alig szünni akaró hogy volt-nak.

— **Bíró előtt.** A f. hó 20-án látott törvényt a helyb. kir. bünyefutó járásbírósg Kátai Pál János felett, akit Tassándy Antal dr. polgármester fogott pörbe azon durva sértésért, mellyel őt ez elvakult Simista a f. hó 12-iki városi közgyűlésen illette.

Érdekes tárgyalás volt. Kátai Pál János, azt hívné, hogy a járásbírósgnál is lehet közgyűlést játszani, erősen akart nagyszabású politikai beszédeket tartani, mindég kitérve a feltett kérdésre adandó egyes válasz elől, amíg végre Gáál Sándor kir. járásbíró alaposan kitanította, hogy nem közgyűlésen van és a bíróság előtt csak egy a dolga: felelni a kérdésre.

Különben Kátai Pál János eleinte macacsul tagadta az elkövetett durva becsület sértést és — bár 1864-ben vétkes emberölésért 3 havi börtönbüntetését szenvedett, a szokásos kérdőpontra azt felelte, hogy ő büntetlen előéletű ember.

Persze, tehetete, mert a bíróság előtt fekvő rendőri hivatalos értesítés, csodálatosképen, Kátai Pál János uramat szintén büntetlen előéletűnek tüntette ki és csak később, a tárgyalás befejeztével, igazította helyre a rendőrség a tévedést (?), jelentvén az esetet, melyről fent megemlékeztünk.

De sem erős tagadás, sem büntetlen előélet nem használ. A kihallgatott tanúk vallomásai és az ügyes keresztkérdések végre is megtörték Kátai Pál János uram csökönösségét, hogy végre töredelmesen bevallotta, miszerint ő tényleg használta ugyan a durva és panaszolt kifejezést, de bizony isten, nem sértő szándékkal cselekedte.

Hiszen mi baja is volna ő neki a tekintetes polgármester úrral, akit fel is akar szólítani, hogy ne pörösködjének, hanem igazítsák el a bajukat egymás közt.

Mint hogy azonban ezt a bajt még sem lehetett úgy családiasan eligazítani, a dolog vége az lett, hogy a Gáál Sándor kir. járásbíró ő felsége a király nevében kihirdette a határozatot, mely szerint hatóságí személy ellen elkövetett nyilvános becsület sértés esete forogván fenn, az úgviratok, további intézkedés végett, a szegedi kir. törvényszékhez tétetnek át.

— **Eljögys dr.** Móhr Mihály földink, budapesti gyakorló orvos és a Stefánia feliher kereszt egyesület rendelő intézetének szemész főorvosa a napokban jegyezte el Schön Fanny kisasszonyt, Schön Ignác budapesti nagyfuvaros kedves leányát.

— **Népünnp.** A kereskedő ifjak egyesületének f. hó 31-ére tervezett népünnpne műsorozatát ma teszi közé falragaszokon a rendezőség. Gazdag és változatos műsora lesz e népünnpnek, mely egyforma vonzóerőt gyakorol a közönség minden rétegére, úgy, hogy ez a vigasság olyannak ígérkezik, amilyen régtől nem volt Szentesen. A rendezőség ez alkalomra egy fegyverművest is megnyert Szolnokról, aki készségesen ajánlkozott, hogy a népkertben az ünnp idejére tréfás elővő táblákat állít fel. Ezzel is gazdagodott hát a különben is sok leleménnyel összeállított program, mely kicsinyben a fővárosi városírgét képét fogja visszatükrözni túl a kurcai népkertünkben egy rövid napra, összes népies szórakozásaival és egyéb látványival együtt. A népünnp estéjén tartandó hangverseny programja szintén sok élvezetet ígér változatoságával és valószínű, hogy e hangversenyben szintársulatunk több tagja is résztveend. A most falragaszokon közzétett népünnp programma ezúton is felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Vásáros tolvajok.** A vásár csak meghozza rendesen mindenhová a nemzetközi egyesvezűek mesterségben dolgozó céh-tagjait és vigyázatlan, könnyűvérű vásáros is kerül mindég, aki szabad zskmányul kínálkozik a furfangos tolvajoknak. A most lefolyt orsz. vásár alkalmából két nevezetesebb tolvajlasi eset jött tudomásunkra, amelyek közül az egyik, a kiszemelt áldozat szerencséjére, a tolvaj csúf kudarcával és elfogatásával végződött. Egy félegyházi közsörű volt a kiszemelt áldozat, kire a vásárosi Sebesi-féle korsz-mában vetette szemét egy Lakatos nevű gyulai loalkusz cigány, ki úgy mellesleg, üres óráiban zsebtolvajlással is foglalkozik. A közsörű kissé pityókös állapotban volt, az ügyes zsebtolvaj egészen közel közközhetett hozzá és — került-fordult, már ügyes kézzel tolvajolta ki a zsebéből óráját és láncát. De ugyanabban a pillanatban rátette a kezét a gonoszra Balogh István rendörbiztos, aki véletlenül épp a korsz-mában volt és figyelemmel kísérte a tolvaj eigány mesterkedését. Persze, hogy az óra és lánc visszavándorolt jogos tulajdonosa birtokába, az egyesvezű cigány pedig bekerült a hűvösre, hol alkalma lesz elmékedni a fölött; miért hogy nem ismerte ő fel Baloghban a rendörtisztviselőt? — Kevésbé szerencsés volt a félegyházi közsörűnél az a kísérő asszony, akitől ismeretlen tettes 50 forint tolvajolt el. A meglopott asszony jelentést tett ugyan arról az esetről a rendörnégnél, mely meg is indította a nyomozást. De eddig eredmény nélkül.

— **Vigyázatlanság áldozata lett** Hupuzi János 2 éves cigány fiúcska a f. hó 22-én. A nevezett cseppesség ugyanis, hogy-hogyan nem, a vizsgálat még nem derítette ki, a f. hó 21-én hozzáférközött az apjának fiújaj ellen rendelt gyógyszerhez és bizonyosan abban a gyerekhitben, hogy most jót torkoskodik, felhajtotta az orvosságos üveg egész tartalmát. Mire szülei észrevették, már a mérgezés tünetei mutatkoztak a gyermeknél, ki a gyorsan igénybe vett orvosi segély dacára, 24 órai kínos szenvedés után áldozata lett a vigyázatlanságnak.

— **Szökevény kereskedő-tanonc.** Huszár Endre, 17 éves k.-szt.-mártoni illetőségű fiú, ki mint kereskedő-tanonc volt Bányai József utódai helybeli rőfösárú üzletükben alkalmazva, a f. hó 20-án, két rendbeli öltözetét felpakkolva, búcsúlatlan távozott főnökétől és azóta nyomtalanul eltűnt. A rendörtség körözi a szökevény fiút.

— **Egy volt fegyenc kiállítása.** Lapunk legutóbbi számában hirt adtunk már róla, hogy a váci fegyháznak egy 5 éven át volt lakója milyen érdekes kiállítást rendez városunkban azokból a bámulatos kivitelű szobor-esoportozatokból és egyéb művészi tárgyakból, amiket a fegyintézet magános árkáájában közönséges fegyencnyeréből mintázott. A kiállítás azóta megnyílt a kispiactéri I-50 negyvennyolcas népkörben és 20 kr. belépődíj mellett mindenki által megtekinthető. Volt alkalmunk, még a kiállítást megnyílt előtt, annak anyagát megtekinteni és ajánljuk olvasóinknak, hogy aki teheti, senki el ne mulassa e bámulatos művek megtekintését, amelyek épp oly tanúbizonyoságot tesznek a kiállító művészi érzékéről, mint kézi ügyességéről. Hogy csak egyet említsünk: a »Krisztus Pílátus előtt« című nagyarányú alakcsoportozat 145 alakot ölel fel, fegyencnyeréből gyúrva valamennyi, élénken színevez, hogy aki e csoportozatot látja, nem tudja: a készítő végtelen türelmét bámulja-e vagy alakító és képző tehetségét? Mert a 145 alak közt kettő nincsen, amelynek arckifejezése vagy fizionómiaja egymáshoz hasonló legyen, pedig valamennyinek arcvonásai kifejezők és életteljesek. És amilyen ez a csoportozat, olyan szép művű a kiállítást többi anyaga is, melyet a kiállító — minden minta nélkül, fantáziájára utalva és a lehető legkezdetelezebb eszközök segítségével készített. Újbold melegen ajánljuk olvasóinknak e ritka és érdekes kiállítást megtekintését.

Irodalom.

Se gyemeklagra, se divatlapra nem szükséges annak, külön előfizetni, aki a »Magyar Nők Lapja«-t járatta. E kitünő szépirodalmi lap ugyanis habár csak egy forint ötven krajcár a negyedévi előfizetési ára, nemcsak regény-melléklettel, hanem »Lugas« című gyermeklappal s »Tükör előtt« című divatlappal is ingyért kedveskedik az olvasóinak. A »Magyar Nők Lapja«-nak legutóbbi számát: Rudnyánszky Gyula, Palágyi Lajos, Palotai (Pajor István), Kosovitz Rezső, Gaál Lajos, Nagyné Szics Rebecka, Kovács Laura stb. gazdagítják a munkáikkal. Rendkívül érdekesen kezdődik az »Arany háló« című regény, Vörös Juliannától, mely a könyvvalakba köthető regény-mellékletlen közöltetik. A »Magyar Nők Lapja«-nak kiadóhivatala (Budapest, Kis-hid-útca 9. sz.) szívesen küld ingyen mutatványszámokat mindenkinek, aki levelező-lapon fordul eziránt hozzá.

Lukács Bélának, az újonnan kinevezett kereskedelmi miniszternek sikerült arcképe és sikerült jellemrajza vezet be a »Magyar Géniusz 29. számát, mely fény és pompa tekintetében méltó folytatása a többinek. Megszoktuk már, hogy a »Magyar Géniusz« minden száma hoz valami meglepetést s ebben nem is szűkölködik a legujabb szám sem. Sokan voltak kíváncsiak arra, milyenek lesznek az új pénzek s a »Magyar Géniusz« szerkesztői — bizonyára nagy fáradság útján — megszerették azoknak rajzait s már be is mutatták olvasóinknak. Ugyancsak e számban találjuk a Felsőnének legujabb arcképeit és szebbnél-szebb képeket. A szemleli rész is felette gazdag, a mennyiben legjelesebb íróinkkal, mint Beniczkyé Bajza Lenke, Dóczy Lajos, Tolnai Lajos, Abonyi Árpád, Kada Elek, Munkácsy Kálmán találkozunk. Az említetteknek kívül a »Magyar Géniusz« behatóan foglalkozik a napirenden lévő aktuális eseményekkel, melyeket a leghivatottabb tollak ismertettek, s melyeket a legkiválóbb művészek mutattak rajzokban. Mind-ez mellett a »Magyar Géniusz« a legolcsóbb hetilapok egyike s a közönség, mely méltán érdeklődik az illusztrációk iránt, melyek az eseményeket képekben mutatják be, könnyű szerezni juthat e fényes kiállítás laphoz. Kik még nem ismerték olvasóink közül a »Magyar Géniusz«-t forduljanak a kiadóhivatalhoz (Budapest, Kerepesi-út 14), mely mint lapunkat értesít, készséggel küld mutatványszámokat. A »Magyar Géniusz« előfizetési ára egész évre 10 ft, félre 5 ft ne negyedévre 2 ft 50 kr. Az újonnan belépő előfizetők a »Kenyér« című emléklapot ingyen kapják.

Színház.

Megnyílt az ódon deszkabódé, amelyben vándor magyar művészek tologatják Theszpis kordéját; Csóka a Sándor szabadkai szintársulatának operett-személyzete tegnap este mutatkozott be Zeller Károly »A mada-rász« című operettjében. Szerencsés választás volt ez a bemutató darab. Az újabb operett-irodalom egyik legjobb terméke »A mada-rász«, telve fulbemázó, dallamosan dallamosabb piészekkel és komikus helyzetekkel, melyek állandóan derült hangulatban tartották a szép számú közönséget.

Bár tagadhatatlan, hogy a társulat operett-személyzete, már ez egy előadás után itélve is, sok jeles erőt számol tagjai közt, nem akarunk még sem az első benyomás hatása alatt kimerítő bírálatot írni és csak annak a konstatálására szorítokozunk, hogy a szereplők mindenike derekasan megállta a helyét és az ösztájték nem igen hagy fenn kívánni valót.

Mégis, hogy elismeréssel legyünk, ki kell emelnünk a társulat prímadonáját, Bácskai Julcsát, aki Postás Milka szerepében úgy szép énekével mint eleven, fúrge játékaival egy csapásra a maga részére hódította a közönséget, továbbá Ju há sz Ilonát (Mária), akiben a társulat zeneileg valóban kitünően képzett énekesnő bir.

M. Nagy Mari tavalyról kedvence a

közönségnek, aki ittléte óta sokat haladt. Ezúttal Adelaide szerepében excellált.

A férfiak közül kivált Bethleni László (Ádám), bár baritonja gyenge és Karacs (Szaniszló) csengő tenorjával. De még inkább Mikéi (Csörszbaró), Szilágyi D. (Kaskó) és Iványi (Laskó), akik józú mókáikkal derült hangulatban tartották a közönséget, mely a szereplőket felvonásokban is zajosan taposolta és a Litzennayer nővérek táncát megújrazta.

Az első előadásról tehát konstatálhatjuk, hogy a közönség tetszésével találkozott és a társulat is megiehetett elégedve a fogadtatással, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy tegnap este volt az egyetemi ifjak táncvigalma is, mely a közönség egy részét bizonyára elvonta a színházról. — Csóka jól teszi, ha a »Mada-rász«-t ez évadban megismétli. Másodízben bizonyára még teltebb házat csinál e kedves zenéjű operett.

Vidéki levelezés.

Kétezer forintos kéregetés.

Dorosma, 1892. Július 21.

Tekintetes szerkesztőség!

Felfordult erre felénk a természet rendje egészen és visszamenve vagy 2000 esztendőcskével, a csudák korszakát éljük újfen.

Mert ugyan ki látott világteremtése óta olyant, ami most nálunk esik!

Hogy a választó polgárokat igyekezzenek meggypolni a nagyságos képviselő-jelölt úr javára és nem megfordítva: a nagyságos jelölt úr nyissa meg az ő tarcája záilipeit, ontván rajtuk a borra, pálinkára, gulyáshúsrá felváltott bankókat özőnt, minden választók és kortések szívbéli grönýörűségére.

De világosan és érthetően hadd fejezzem ki magamat.

Annak a 2000 frtos igazságnak, amellyel az országház 2-ik bíráló bizottsága a Sima Ferenc hites népbolondító tápéi mandátumát megsemmisítette, természetesen 2000 ropogós forintköből álló sebtapas az orvossága és ezt az összeget 2000 frtos kéregetéssel akarják a volt képviselő és jelenlegi képviselőjelölt: Sima Ferencnek itt, a választókerületben összegyűjteni.

Igenis, így van! Aláírásí ivenk körözötnek, amelyeken: megindult a gyűjtés, összehozni — ha lehet — azt a bizonyos kétezer forintot.

Es velem együtt, mondhatom, igen száomasn vagyunk, akik e fölött mód nélkül csodálkozunk.

Mert hogy el van árasztva ez a tápéi kerület állandón a »Szentesi Lap« ingyen-peldányival. Osztoztatják — küldik boldog — boldogtalanok és ennek a lapnak f. évi 84-ik számában azt olvastuk, hogy a sándorfalva-iaik maguk ajánlkoztak e kétezer ropogós forintocskának a megfizetésére, amire a nagyságos jelölt Sima ténisur azt mondta állítólag, hogy ő ugyan hálaul tartozik választóinak a bizalomért, de — mert pénz sem adott a mandátumért, hát nem is fogad el senkitől semmit.

No, hogy adott-e a választáskor pénzt a most megsemmisített mandátumért vagy nem? és mit költött el, hogy meg legyen választva: erről most késv beszélni. Annak idején, ha ez szóba kerül, tudtam volna erre is csattanósan felelni.

De, hogy — ha a sándorfalvaiak olyan jölelűek, hogy az egész kétezer forintocskát ki akarják fizetni, viszont Sima Ferenc megolyan nemeskeblű lovag, hogy nem fogad el senkitől semmit: akkor még is szeretném tudni, mire indult hát meg ez a kétezer forintos kéregetés az egész kerületben?

Mert hogy megindult: az bizonyos, az tagadhatatlan.

Lesz-e a kívánt eredménye? Ez már más kérdés. — Én nem hiszem, hogy legyen.

Dorosmai.

KÖZGAZDASÁG.

Védekezzünk a peronospora ellen.

A legujabb időben kegyetlen csapásokat mért a sors a szőlőgazdára. A phylloxera pusztítása folytán koldusbotra jutott a nem régen még jómódnak örvendett kisebb

szőlőbirtokos, de nagy eret vágott a phylloxera fellépése a gazdag szőlőbirtokosokon is. A pénzesebbek egyik része a homokterületre menekült; ott kezdek új szőlőt telepíteni. Másik része az amerikai szőlő segítségével vette fel a harcot a phylloxera ellen. Azonban a hol új szőlőtelepek léptek a kipusztítottak helyére, vagy ahol a sima homokrónákat új szőlők borítják, ott a szőlőgazdaság egy újabb réme ütötte fel a fejét: a peronospora vitikola.

Látva azt a pusztítást, melyet a peronospora vitikola az elmúlt évben okozott, mindenesetre csak örömmel kell fogadnunk Mauer Jánosnak, a Kassán megjelenő „Szőlészeti s Borászati Lap” szerkesztő-kiadójának azt az elhatározását, mely szerint a peronosporáról szóló könyvecskének kiadására eltöltötte magát. A művecskét Pá t e r B é l a a kassai gazdasági tanintézet tanára írta meg a tudomány és a gyakorlat jelenlegi állapota alapján. Tekintettel arra, hogy Franciaországban még egy újabb ellensége a szőlőnek — a black-rot — is pusztít nagyon üdvösnek jelezhetjük azt a tényt, hogy a fentebb említett black-rotot is felvették s e szerint a művecske címe kettős: »A peronospora viticola és a black-rot.«

Függelékül hozzá van csatolva a »White rot« nevű szőlőbetegség leírása is, mely az elmúlt évben Magyarország több helyén már pusztított.

A mű tartalma a következő: Bevezetés. A peronospora élete; annak tenyészése, szaporodása, gyors elterjedése. A peronospora hatása a szőlőre; a peronospora pusztító hatása a levélre, a hajtásokra, virágokra s a rügyekre. A különféle szőlőfajok viselkedése a peronospora iránt. A peronosporás szőlők bora és annak kezelése. A peronospora elleni védekezés. A permetezés célja. Mikor és hány-szor permetezzünk? A permetezés szükségese és hatása. A permetező szerek. A szerek használata. A permetező készülékek. A permetező szerek. A szerek használata. A permetező készülékek. A permetezett szőlők bora. A Black rot és White rot. Hatósági intézkedés.

A művecske július hó folyamán jelenik meg Kassán, egy színes táblával és számos, a szöveg közt illesztett ábrával. Ára 1 frt 20 kr. Megrendelhető: *Mauer Jánosnál, Kassán, (Mauer-udvar).*

Az aratás. A cséplési munkálatok is napirendre kerültek már s a hol eddig próbacsépléseket eszközöltek, a közlött eredményekből mindinkább az a meggyőződésünk, hogy az ideai termés egyik-másik vidéken illetőleg járásban oly hullámozó, a milyen már régen nem volt. Alig lesz lehetséges ez év-

ben végleges adatok nélkül, a termés eredményt a valóságnak megfelelőleg konstatálni, és ha mégis az általános képből az a véleményünk, hogy az 1892-iki gabonatermés nem sikerült, azt tisztán ama fontos okokból következtetjük, hogy a termés minőségileg a gyengébb termésű évektől is eltér. Tagadhatatlan, a minthogy van is olyan vidékünk, a hol a búza és rozs, valamint az árpa is igen jó minőségileg, de ha a hozzánk beérkező adatokat tekintjük, a minimum sulyárányt igen sok helyen a termények nem közelítik meg, vagy a legjobb esetben nem haladják túl. Így például az őszi búza sulya aratási statisztikánk szerint az utóbbi években 77—79 kilogramm között ingadozott az az őszi rozs, sulya 70—72 kilogramm között, az árpa sulya 63—64, sőt 1890-ben 64-62 kilogramm között, a zab sulya 43—44 kilogramm között. Igaz, hogy ez az országos átlagsúly, vármegyénként, de meg főleg járásonként nagyon az eltérések; ez minden évben előfordul, de az már a ritka esetek között foglal helyet, hogy az átlagsúly a helyi viszonyoknak megfelelő normális-súlyal szemben 10—15 százalékkal kedvezőlenebb; pedig ezúttal lesznek olyan szélsőségek, hogy egy ugyanazon vidéken 70— és 82 kilogrammos búza is termett az átlagos 77 kilogrammos búzaval szemben. — Az ez évben termett búza minősége hasonló az 1889-ikihez, amikor szintén nagyon különböző volt a minőség; az ez idei termés azonban átlagban talán még gyengébb lesz minőségileg, mint az 1889-iki volt, míg mennyiségileg amannál okvetlenül jobb lesz, mivel 1889-ben csak 33—34 millió hektoliter termett s az ideán a minimummal véve fel a termést 45—47 millió hektoliter búzara van kilátásunk. A mi a rozsozt illeti, ez minőségileg és mennyiségileg a mult évi gyenge termésnél jobb lesz, ellenben az árpa csak részben, míg a zab közép jó eredménnyel fizet.

Gazdasági és üzleti értesítés.

Szentes, 1892. július 23.

Cséplés, nyomtatás, asztagba való rakodás erősen foglalkoztatja gazda közönségünket. Körülbelül tisztába vagyunk az ideai termést illetőleg úgy a mennyiség, mint minőség felől. Termésünk közepén alóli mennyiségileg, minőségileg pedig fele részben jó, fele részben teljesen szorult.

A héten kétszer volt jó ki; eső, mely kukorica, és más földben álló terményeinket egészen felüldítette.

Nyári országos vásárunk e hó 22-én és 23-án tartatott meg. De mivel nem a szokott napra esett, sem a jóság, sem a gyalogvásár nem igen sikerült.

A jóság-vásár a következőképen folyt le: Jármos ökor párja 200 frtól 350 frtig. Fejős tehén dbja 50 frtól 150 frtig. Húsnak való dbja 70—80 frtig. Hizott sertés tiszta vágásra 42—44 kr. Hizlani való 2—3 éves párja 35—45 frtig., 1—1¹/₂ éves párja 25 frttől 32 frtig. Vágó juh párja 18—20 frt.

Apróország-vásár:

Liba párja 2 frt 50 kr., 3 frt. Kappan párja 1 frt 20—80 kr. Tyúk párja 80 kr., 1 frt 20 kr. Csirke párja 40—80 krig. Mai napon tartott gyalogvásár oly csekély volt, hogy egy hivatar sokkal népe-sebb s elhírszük, hogy a kereskedők és iparosok egyhárrt panaszokodnak. Gabona-üzletünk, mivel a búza ára kissé javult — élénkebb volt.

Az árak következőleg jegyezhetők: Új-búza minőség szerint 7 frt 20 kr., 7 frt 60 kr.

O-búza 7 frt 80 kr., 8 frt mm. Kukorica köbke 4 frt 00 kr., 5 frt. Árpa köbke 4 frt 20—40 kr. Zab köbke 4 frt. Szalonna mm. 40—43 forint.

Legújabb

A „Szentes és Vidéke” eredeti távirata. Képviselő-jelölés.

Dorosma, július 23. (feladatott d. u. 6 óra 45 p. érkezett este 7 óra 32 p.) A tápéi választókerület összes községeknek szabadelvűpárti választói, a mai napon itt tartott nagy értekezleten, a párt jelöltjéül egyhangúlag Kelemen Béla dr. járási főszolgabírókat kiáltották ki. A jelölést küldött-ség vitte hírül a főszolgabíróknak, aki az értekezleten megjelenve, a választó polgárok lelkesült éljenése közt nyilatkozott, hogy a jelöltséget elfogadja. A lelkesedés a szabadelvűpárti választók közt általános. Bizonyosra veszik, hogy Kelemen Béla dr., Sima Ferenc népbolondító úzelmel dácára, győztesül kerül ki a választási küzdelemből.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Mátyffy Ferencz
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Nyiry Gerzonál

úri-utca III. t. 137. sz. a. saját házábau
kölcson-zsákok.
legjutányosabb árban kaphatók. 22

Ónody Géza

I. tized 182. sz. alatt levő háza eladó.
esetleg bérbe kiadó. Értekezhetni a
tulajdonossal.

Uj zsákokat

spárgával ellátva kölcsönöz olcsóbb
áron, mint bárhol Weisz J.,
Nyiry S. vaskereskedésével szemben.

EGY MAGYAR ARANYAT DAGASZT BE

REICHENBACH JAKAB helybeli jó hírnevű pékmester minden héten kétszer az általa készített sütemény tészájába.

Ragadja meg tehát mindenki a szerencsét és igyekezzék sütemény szükségletét ott vásárolni, ahol az alóliirt pékmester süteményei elárúsittatnak, mert csakis ezek valamelyikében található meg az igazi arany, melyet alóliirt pékmester mindenkor 4 frtért vissza vált.

Azonkívül tudatom a n. é. közönséggel, hogy új gyorsan-sütő kemencét építtettem és azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy a hozzám küldött kényeret, vagy bármí sütésre szánt tészta a nap bármely órájában jól fűtött kemencében megsütöm. Es hogy a t. közönség teljesen meg legyen elégedve, a sütést »Zóna« árban számítom.

Végül mint eddig, úgy ezután is üzletemben sütemények, zsemle-morzsa és lisztek mindenkor frissen kaphatók.

Lisztárak: 0 1 2 3 4 5 6 7
15.50 15 frt, 14.50 14 frt, 13.50 12.50 11 frt, 10 frt,

szitált 11 frt, korpa és derce kilója 4—4 kr. kicsiben és nagyban.

Kéretik a MAGYAR ARANY megtalálója mindenkor nyilatkozni, akár személyesen, akár hirlap útján, hogy a nagyérdemű közönség tájékozva legyen állításom igaz voltáról.

Teljes tisztelettel:

Reichenbach Jakab,

Hirdetmény.

Van szerencsém a jogkereső közönség b. fűdömására hozni, miszerint **ügyvédi irodámat Szathmáry Ede ügyvéd úr kurcparfi útcai I. fized 454. számú házában megnyitottam.**

Dr. Purjesz János,
ügyvéd.

Hirdetmény.

Nagy újvárosi pusztán, **Kánitzer Gyulánál** több épület, továbbá egy **36" kétjáratú malom kövekkel együtt, több eke, borona, szeker és egyéb gazdasági gép és eszköz, szabad kézből, jutányos áron eladó.**

Értekezhetni vele ugyanott, a pusztán. 3-1

!! Kereskedők és szülők figyelmébe !!

Tyúkpiactéri Weisz Bernát házában lévő nyomdában az összes raktáron tartott **iskolai könyvek** (valamennyi használható), **üzleti, képes- és ref. imakönyvek, zsolnárok** (diszkötésben); **író-, rajz- és iskolaszerek, tinták** — más vállalat eszközlése céljából — **általam sajátkezűleg mélyen leszállított árban eladatnak.**

Tisztelettel:

JÁMBOR TIVADAR.

Epilepsia

(nehézkór)

visszaesés nélkül gyógyítható.

Ezerek bizonyítják a tudomány e csudálatos sikerét.

Kimerítő értesítési tudakozások, mikhez válaszbélyeg melléklend, a következő címre keretnek: 13-1

•Office Sanitas•, Páris
30, Fauburg Montmartre.

Piti Pálnak

kajáni hat fertály tanyaföldje haszonbérbe adandó; a nagyhegyi 5¹/₂ hold szőlője pedig, kisebb részletekben is, örök áron eladó. — Értekezhetni a tulajdonossal, I. t. 547. számú házában. 3-2

Értesítés.

Van szerencsém t. vevőim b. figyelmét felhívni rá, hogy a legfinomabb

légszeszgyári koaxot

a téli évadra már most beszerzem. Így biztosítva vagyok róla, hogy a kívánt minőséget megkapom és t. vevőimet a legnagyobb megelégedésre fogom kiszolgálni.

Ajánlatosnak tartom, ha t. vevőim a leendő szükségletet már most előjegyztetik nálam, hogy az annak idejéni pontos szállítástól gondoskodhassam.

Ara a legjobb minőségnek hához szállítva: 2 fnt mmként.

Tisztelettel:

Gunst Lipót.

3-3

Uj zsákok

6-3

használatra, jutányos díjtételek mellett adatnak ki a **cséplés alkalmára**

Weisz Bernátné

Isó tized 267. számú saját házában.

Bükk- és tölgy-tűzifám

megérkezett és eredeti ölezésben a Tiszaparton, vagy hához szállítva a legjutányosabb áron kapható.

Akáczfával

pedig folyton szolgálható k **Sonnenfeld Sámuel.**

Dr. Csató Zsigmond

I. t. 184. számú háza eladó.

Alku köthető a tulajdonossal. 3-3

Hirdetés.

Nyiri Gerzson rófós- és sarkó üzletében 2, jó házból való fiú gyakornoknak azonnal felvétetik. 3-2

Margit

GYÓGYFORRÁS

MAGYAR SELTERS.

Borral használva a legegészségesebb ital.

Van szerencsénk teljes tisztelettel tudatni, hogy Margit telepünkön a „Margit” (Magyar Selters) gyógyviznek eddig is legjobb rendszerű kezelését újra tökéletesítettük. Gyógyvizünket új czinkével ellátott új akán, az eddigieknél erősebb üvegekben, a viznek változatlanul maradását biztosító erős dugaszolással és önkupak-elzárással hoztuk forgalomba, mely újításra szives figyelmet felhívjuk.

Dr. Karlovsky utóda
a Margit gyógyforrás igazgatója.

Orvosi bizonyítványok.

1892.

Dr. KORÁNYI FRIGYES.

kir. tanácsos, egyetemi tanár, a budapesti m. kir. tud. egyetem I. belgyógyászati kórodájának igazgatója.

A Margit (Magyar Selters)-gyógyvizet sokszorosan használván, úgy magángyakorlatban mint a vezetésem alatt álló egyetemi kórodán azt jó hatásának találtam: a nyákhártyák, főleg a gyomor és légutak nyákhártyáinak hurutos bántalmainál. A használatban lévő egyéb vizektől, milyenek a Seltersi, Radeini, Vichy stb. különbözik e víz csekélyebb szabad szén-sav tartalmánál fogva, s azért oly esetekben, midőn vérzések lehetősége forog fenn vagy a vérékeringési szervek izgatásától kell tartani, a szénsavdúsabb vizek fölött előnyvel bír.

Dr. KÉTLY KÁROLY,

egyetemi tanár, a budapesti m. kir. tud. egyetem II. belgyógyászati kórodájának igazgatója. A „Margit” (Magyar Selters)-gyógyforrás vizét, mely a tiszta szikéleges ásványvizek sorába tartozik, részint magángyakorlatban, részint a vezetésem alatt álló egyetemi belgyógyászati kórodán, hosszú idő óta használom, s azt a gyomor, belek, húgyhólyag, főleg pedig a légzőszervek hurutos bántalmainál legjobb eredménnyel alkalmaztam. E víz más hasonló összetételű vizek közt, mint a Seltersi, Gleichenbergi, Giesshüti stb. kisebb szabad szén-sav tartalmánál fogva bir előnyvel.

Főüzrlőlagos
főraktár

ÉDESKUTY L.

Budapesten, Erzsébetvár 8. sz.

cs. és kir. és szerb. kir.
udv. ásványviz-szállítóval

Gyógyintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

BEGEDEI

tisztán alkalikus

SAVANYÚVIZ,

a legjobb asztali és üdítő ital.

Kitűnőnek bizonyult, köhögés, torokfájások, gyomor- és hólyag-katarusnál.

Prospektusok minden elő-résütő helyen, valamint a

RADEIN-I

fürdőigazgatóságánál,

STÁJERORSZÁGBAN.

✦ Ügynökök kerestetnek ✦

LEGOLCSÓBB KÖNYVNYOMDA

A „SZENTES és VIDÉKE” KÖNYVNYOMDÁJA

FOLYÓIRATOK
KÖNYVEK
ZÁRMERLEGEK

KÖRLEVELEK
KERESKEDŐI
NYOMTATVÁNYOK

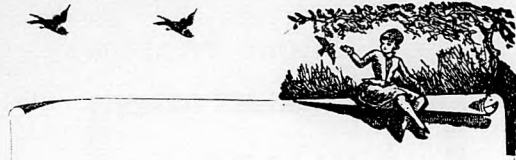
Névjegyek
közönséges — 50 krtól
aranyzegélyű — 1 fittal
fűjtés 100 darab

Keresztelői
Egyházi kártyák
széles kivételben

Menyegzői
Báti Meghívók, Tánczrendek

Diszokmányok
Szalag-aranyozás

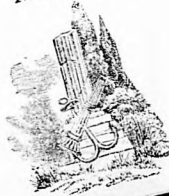
Diszmunkák
több színnyomásban is

GYÁSZJELENTÉSEK

GYÁSZZEGÉLYŰ
NÉVJEGYEK

RAKTÁRON:
ÜGYVÉDI
NYOMTATVÁNYOK
KÖTELEZVÉNYEK
ADÓINTÓ.
C Z É D U L Á K
JUTÁNYOS ÁRBAN

S Z Á M L Á K
LEVÉLPAPIROK ES
BORITÉKOK
J E G Y Z É K E K
VONALOZOTT
ÜZLETKÖNYVEK
RENDELÉS SZERINT

„SZENTES és VIDÉKE”

SZERKESZTŐSÉGE ÉS HIRLAPKIADÓHIVATALA
(SONNENFELD SÁMUEL UR HÁZÁBAN) I. T. 306. SZ.

ELŐFIZETÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET VALAMINT NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEKET
A LEGJUTÁNYOSABBAN SZÁMIT FEL.

